

Ese de trei ori in seputa: Mercuria, Vineri si Săptămâna, cindu-o căla întrigă, cindu-nunai dijumete, adesea după momentul impreguiarilor.

Pretul de prenumeritane:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
„ dijumete de anu	4 „ „ „
„ patru	2 „ „ „
pentru România si strainatea:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
„ dijumete de anu	8 „ „ „
„ patru	4 „ „ „

Viena 12/24 sept. 1867.

Siedintele senatului imperial se reincepura ieri (luni, 23 sept. n.) Deputatii se adunaseră in numeru frumosu desf nu toti. Dintre deputatii romani din Bucovina n'a lipsit nimene. Cu bucuria insemnămu că vechiulu anteluptatoriu pentru naționalitatea romana si drepturile ei d. Eud. Hurmuzachi capitanul Bucovinei reisantesatu deplinu si-a luat locul in senatu. La 10 ore incepdu-se siedint'a, d. Hurmuzachi fece votul in limb'a romană, etindu-i-se de catra senatorulu imp. parintele Sam. Andrieviciu. La ordinea dilei se puse desbaterea unei novele la codicele penale. Desbaterea nu s'a finit, era la inchiderea siedintei presiedintele casei Dr. Giskra insciuntă că siedint'a venitoria se va tinen joi, de ora ce pana atunci (adica marti si mercuri) delegatiunile diu-metilor de imperiu si vor fini lucratile lor.

Ce spuse Giskra, este totulu ce scimu in forma autontica despre imparatiunea constitutiunala a nemtilor cu ungurii. —

Austri'a se apera de veri ce suscipiune de inimicitia, din veri care parte. Difariulu ministeriale demintiesce fain'a cumca vice-admiralulu Tegetthoff plecandu la Messicu a cere trupulu lui Massimiliana ar fi dusu instructiunea ca in casulu denegarii cererei se bombardeze veri unu portu, buna ora Tampico. Asidere deminte că presint'a generalului Fleury in Vien'a, ajutante lui Napoleone, ar avea veri unu scopu politicu. Asiédara vom avea pace in tôte laturile, nicâiri inimicitie si nicâiri aliantie cari se dee anasa la inimicitie. In liniște vom poté privi la progresele ce le vor face alte state partate cu poterea morală d. e. Prusia in anexarea Germaniei sudice, parte cu ce morală si fizica totodata d. e. cum are

de cugetu Garibaldi se intre in Roma pentru a o redă Italiei de capitala. Be-tranulu erou petrece la fruntariele statului papale. Se dice că ar fi avutu convenire cu ministrulu Ratazzi. Voluntarii lui Garibaldi stau gata de duca, in mania pazelor puse de guvernulu regescu care se credea indetoratu spre acésta in veritatea conventiunei de septembrie. Ei cunoase locurile, vor incunjură pre ostasii de la paza. Se asculta navalirea pe teritoriul papale catu mai curundu. Ce vor face atunci ostile regesci? vor pleca la Roma ca se apere s. scaunul? éca aci pentru guvernulu papale alternativ'a: primește in Roma pre Garibaldi, seu pre Victoru Emanuilu? Ori care va intra in eter'n'a cetate, va face pre s. scaunul se-i sentiesca presint'a. —

Despre rescóla din Spania si despre cea din Cret'a nu se mai scie daca se sustien, seu sunt domolite.

Onorabila Redactiune!

D. corespondinte cu numele: Filalete (?) in nrulu 93—100 a pretiuitului diuariu „Albina“ raportandu de la adunarea gen. a Asoc. tranne tienuta la Clusiu, intre altele, se acatia de raportulu secr. II. despre lucrarile comit. Asoc. in cursulu an. 1866/7.

Dlui dice: că raportulu secr. II. fu lungu, si in locu de a dă adunare mai multu unu resumatu despre cele facute de Comitetu presto anu, elu ru totusi atatu de impletecita (?), in catu anevoia crede, se fi fostu unulu dein numerosii auditori, carle in urma se-si fi potutu dă scan'a despre cele audite si despre resultatalu lucrarilor Comit. —

Mai incolo se impiedeca de §§. citati den prot. siedintelor lunario ale Comit. Asoc., si da lectiune, că cum ar trebui — dupa opiniunea Dsae — se se compuna unu atare raportu, in urma si-motivéza asertiunile sale, cu aceea, că pre multi (?) i-a auditu tanguindu-se asupr'a acestui lucru, că tempulu fiindu scumpu la asemenea ocupatiuni, si peccatu a-lu pierde forta de folosu, si că venindu a se tipari raportele oficialilor in acte si resp. acum in

föia societatei, cindu acelle su-prè lungi si foră picu de interesu (!!) e peccatu de spesele facute cu, tiparirea acelor'a.

Ca se nu se alunecce publiculu cetitoriu al' Albinei a crede, cumca raportulu mentiu-nu ar fi intru adeveru atatu de secu, cum se pare că crede D. corespondente Filalete, me semtui indemnata intru interesulu adeverului si spre justificarea mea, a face urmatorele reflesioni la critic'a unilateralala a Dlui coresp.

E dreptu, că acelu raportu fu cam lungu precum dupa modest'a mi opiniune si trebuie se fie, daca scopulu unui atare raportu prevediutu in statutele Asoc. e, ca adunarea gen. a Asoc. se si pote forma o idea chiara si detalta, despre lucrarile Comit. in cursulu unui anu de dile. Caci adunarea gen. are totu dreptulu a pre-tende, ca se se informeze despre toti pasii mai importanti facuti de Comit. in cursulu unui anu in interesulu Asoc., ér' o informare detaliata despre acci pasi, dupa modest'a opiniune a mea, si pote si a altor'a — afora de D. corespondente — nu se poate coprindu intru unu raportu asiá scurtu, cum i-ar place Dlui, dupa gustulu seu, si-mi-pare reu, că aici am trebuitu se urmezu gustulu altor'a, ér' nu a Dlui coresp., cu totu că daca era acelu raportu mai scurtu, aveam mai pucinu de lucru; ince eu n'amu cautat neci odata comoditatea mea, ci am cautat deapurarea interesulu Asoc. si pen-tru aceea n'am potutu se me acomodezu dupa gustulu adeseori numitului D. coresp., carele neci că l'amu potutu sci.

Că D. corespondinte in urm'a cetirei acelu raportu nu si-a potutu dă seama despre lucrarile Comit., n'am ce face, trebuie numai se-lu compatimescu, daca pre Dlui l'a parasit u memorii asiá de ourendu, pote că n'a asultat adu-destula atentiu raportul numit, de aici apoi lesne si-pote omulu esplie si caus'a, pentru care i-se paru impletecitu. —

D. corespondinte se impiedeca si de §§. citati dein prot. siedintelor lunario ale Comit. Asoc., cu totu că daca am voit u se fiu acurat si fidelu in raportarea despre lucrarile Comit. aceea am trebuitu se o facu si preste voi'a dlu si lucra-re, n'am potutu, seu n'am aflat cu cale, a le presentă on. ad. gen. ca fapte intemperate, de catu numai dupa ordenea cronologica cum s'a templatu, căci astfelui érasi usioru s'ar fi potutu intemplă, că cineva, si pote chiaru D. coresp., se mi-impute, că n'am raportatu fidelu lucrului, dupa cum s'a templatu, prein urmare, că nu fui esactu, si asiá dein asta cauza, érasi potea

Prenumeritane se facu la toti dd. corespondinti a nostri, si d'adreptulu la Redactiune: Josefstadt, Lange-gasse Nr. 43, unde suntu a se adresu si corespondintele, ce privise Redactiune, administratiunea seu speditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interesu privat — se respunde cate 7 cr. de linia repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antepici.

ALBINA.

FOISIÓRA.

Tractatul
de originea, vecinitatea si insemnătatea
istorica a numelui Valacu.

(Urmare.)

Elemente de limba galu-celtica, cari se afla numai in limb'a dacu-romana, dar nu si in cele latte limbe romane, sunt de exemplu a) sieptivulu „mare“ (magnus), care in limb'a ibernica de origine galu-celtica din Anglia se dice „mar“ cu asemenea intielesu; acestu cuventul galu-celtic vine inainte in cuvinte compuse la scriptori si in inscriptiuni, precum: Virdomarus, Indutiomarus (la Cesare); Civismarus (la Liviu 24, 42), „Ατεπομαρος Γαλλων βασιλευος la Plutarco, Reisk. 7, 242); in inscriptiuni la Gruteru: Macena Macemari 702, 1; Auctomarus 733, 1; Jantumarus 807, 5; la Muratori: Solimara; la Orell: Atismara 259, Bellatumara 497; la Steiner: Dacomarus cod. inscript. Danub. et Rhen. 207 (vedi Zeuss, gramatica celtica, tom. I. pag. 19); b) prepusetiunea „la“ (apud), éra in limb'a ibernica suna „la“ cu asemenea intielesu d. e. „la“ laitnori, apud Latinos; „la“ grecu, apud Graecos; „la“ nech,

apud aliquem“ (vedi Zeuss: gram. celt. tom. II. pag. 602); c) cuventulu „punga“ si asemenea de origine galu-celtica; Festu edit. Dac. 1. pag. 56 dice: „bulgas Galli sacculos scorteos appetant“; in limb'a ibernica „bolg“ insémna aceea ce insémna „uter“ latinesce; *) d) prepusetiunea „preste“ asemenea se vede a fi de origine galu-celtica, si se asemenea cu „dreist“ (trans, ultra lat.) celu armoricu; e) finalulu de derivatiune „ila“ la nume proprii, precum in: Pastila, Vintila, Flurila, Tontila, Mustacila, Mari-la, Stoila, Traila, Negrila etc., este chiaru de origine galu-celtica, si vine inainte la Cesare: Rosciulus, Celtilius; in inscriptiuni la Gruteru, Muratori si Orelu: Toutillus, Trucillus, Sorilius, Borillus, Pistillus; apoi de genu femeiescu la Capitolin Anton. P. e. I: Fadilla, Procilla; la Svetoniu Calig. 7, 24: Livilla, Drusilla; in inscriptiuni: Babilla, Vindilla, Excingilla (vedi Zeuss gramatica celtica tom. II. pag. 729); aci e forte batatoria la ochi asemenarea, adeca identitatea cea mare a numeloru proprie romanesci impartasite de noi dreptu exemple, cu cele de origino galu-celtice din vecchine pestrate, precum: Pastila cu Pistillus, Vintila cu Vindilla, Burila cu Borillus, Tontila cu Tontillus;

f) cuventulu „slota“ si-trage originea din „slotere“ alu Cornvalilor de origine galu celtica din Anglia, caro la ei insémna „plòia“; g) cuventulu „dálma“ convine cu alu Cornvalilor „tolman“ cu inticlesulu lui „tumulus“ latinu; h) particu'a „a“ prepusa la nefinitivu precum in „a inflori“ este asemenea de origine galu-celtica; aci particu'a intotiesc necontentitu nefinitivulu, precum si particu'a, ori prepuse-tiunea „to“ in limb'a anglicesa d. e. in „to strike,“ in oare limba asemenea este de origine galu-celtica (vedi despre acésta Zeuss, gram. celt. tom. I. pag. 518, si gram. limboi galice — gaelice gadelice — de Chr. Willh. Ahlwardt, publicata in alui: Vater Vergleichungstafeln der europäischen Stammesprachen, Halle 1822, pag. 274, — apoi inca vedi in acestu oieptu si: Keltische Studien, de Fr. Körner Halle 1849, pag. 20); i) aplecarea cea mare in limb'a romana de a poipune aieptivulu sustantivului, este asemenea de origine galu-celtica, si se afla si in limb'a francu-romana, numai nu in asiá me-sura estinsa (vedi: Gram. galica de Chr. Willh. Ahlwardt, publicata in opulu antecitat, pag. 308; si: Keltische Studien, de Fried. Körner pag. 18; in urma vedi si: Zeuss Gram. celt. tom. II. pag. 906); k) prepusetiunea „a“ pusa la genitivu, precum in: „a dreptatei omu,“ de-riva apriatu din limb'a celtica, fiindu că o afiamu si in limb'a armorica, precum in: „den a laes“ vir legis lat. — vedi Zeuss gram. celt. tom. II. pag. 906; l) in limb'a galica, ori gae-lica din Scoti'a de sus in Anglia, dupa cum marturiscese predisulu Ahlwardt pag. 230, 233 si 234, consunantele „d,“ „t,“ si „s“ inaintea lui „e“ si „i“ totdeun'a se inmòia in „dsche“ („ge“ ital. „gye“ ung.), in „tsche“ („ce“ ital. si „cse“ ung.), si in: „sche“ („sce“ ital. si „ch“ franc.), precum in: „dia,“ care se respunde: „dschia“ si insémna „Dumnedieu;“ precum in: „tinn,“ care se respunde: „tschinj,“ si insémna „morbos;“ precum in: „scimh,“ care se respunde: „schähw“ si insémna „pacnicu.“ Aceast'a este una impreguiare batatoria la ochi, de ora-ce si in limb'a dacu-romana consunantele „d,“ „t,“ si „s“ cea mai mare parte se inmòia in: „dz,“ „tz“ si „sch“ inainte de „i“ precum in: „a infrundi,“ „a impari“ si „a es,“ si macar că so asta nesce urme si in limb'a lat., unde pote că au intratu éra din elementulu galu-celticu, totusi cu privintia la estinderea acestei proceduri, cauta se se marturisesc, că se ur-diesce din limb'a galu-celt.; m) in limb'a ibernica de origine galu-celtica din Anglia, se disolva vocal'a originaria „e“ lunga, ori intonata in „ea“ ori „ia,“ si acésta in cuvintele cari esu in consunante, ori in vocalele grise „a,“ „o“ si „u“ precum in: „dian“ (creber, celer lat.), „fial“ (velum), sliah (mons lat.), „cleab“ (corbis), — apoi in derivatiuni, ori flesiuni, candu urmăza vocali suprime, adeca „e“ ori „i,“ éra vine inapoi sunetulu originalu „a“ precum in:

*) Deea vreau investitati se scie cum a fostu facuta si ce forma a avutu „bulga,“ adeca „punga“ la Gali, atunci vina ei la Dacu-Romanii spre a o vedea si cu-noscere. Autorulu.

afirmatiunilor sale, in meritul adeverului de spre a carui posibilitate precum insusi dice-e convinsu, si-a alesu si cuvinte destulu de ponderoso spre a-lu poté cunoscere si fara do alte documente cumea e „orfanu“ minorenu, si ne-capace spre o polemica mai onesta; — din care cauza voescu a reduce disputa in catu se poté intre marginile obiectivitatii, si mai antaiu i dă chiarificare Dlu Martinescu: cumea veri care membru directiunalu numai unu votu are si nu mai multe; in urmare daca estimpu, toma ca si in alti ani, unii studinti dintre cunoscutii mei au avut majoritatea seu totalitatea voturilor, norocul loru; de aci nimene — afara dora de Dlu M. — nu va poté deduce, cumea directiunea a impartit ajutoriile stipendiale cu partialitate in favoarea cunoscutilor meu, decumva nu le-au si meritatu. Apoi cu votul meu singuraticu potu dispune dupa a mea convingere.

Cu privire la esemplile de care m'am folosito in respunsulu meu spre a demustra, cumea fericitulu G. Pop'a nu fara temeiua s'a amaritu pentru portarea unoru studinti, si cumea de asemenea omeni se totu mai alta, ti recomandu Dlu M. — de ora ce aci singuru me poftesci se-ti fui dascalu — ca so ectesci acolu respunsu mai bine, la ce spre mangaiare ti mai adaugu: cumea dintro cele trei esemple numai acel'a privesce la Dta, unde apriatu ti-figuréza persoana Dta, de ora ce Dta pana acumu numai unu soiu alu omenilor ingrat representezti. Poti si convinsu, cumea si la ecclalalte soiuri avemu representanti, numai catu n'avemu lipsa de a-i anumiti ca pro Dta, fiindu ca numai Dta a-i provocat directiunea. Deci cu privire la partea esemplelor te rogu in interesulu Dta molcomesce-ti mania, ca e pripita si purcasa din neintelegercea Dta.

Mai departe Dlu M. in cartirea sa din nr. 84 din cuventu in cuventu dice, cumea „daca s'a intemplatu ca din stipendistii Ilustrei Familie de Mocioni au cerutu doi ajutori, ori se se fie datu preferintia celuiu cei competitii, ori neci unuia etc.“ Adeca se-i fie datu directiunea preferintia Dsale, ca-i competitii, ori neci unuia. Eu inse in respunsulu moa din nr. 92 apriatu am aratatu caus'a, pontru ce s'a datu preferintia celuiu laltu (Dlu Berlogia) si nu Dlu Martinescu; la coince Dlu M. tace ca piticulu, si dice apoi in nr. 96 alu Albinei, cumea daca puncamu ustanela, totusi se asta la Dsa progresu ca la cei 11 individi; — si asiadu trecendu Dlu M. pesto sfer'a obiectului, cu care ar trebuu se aiba replic'a Dsale de lucru; stăgata si la tocmela tiganului, seu mai bine: tocmali asiadu tocmela face ou mine in sus, cum a facutu Avraamu pentru Sodom'a in jos, de la 50 la 45—40 s. a. m. Inse me retinu a incurca disputa acesta neplacuta, ca nu curau se fiu silitu in urma a aratii: ore astutu totusi la Dlu M. atai'a progresu catu la cei 30 de individi, caror'a li s'a impartit stipendii?

In urma cu privire la partea cea triumfatorie a Dlu M. Dsa me chiama, ca de ora ce eu nu m'am interesatasi tare de Dsa, dupa

cum si-explica din assertiunile mele, — se me convingu din foile publice. Se vedem dura in ce sta lucrul!

Directiunea asociatiunei nostre, precum la timpulu seu s'a si publicatu, in siedint'a a VI, tienuta in 12 maiu nou a. c. a datu suplimente intrato pentru censurare la o comisiune denumita spre acestu scopu, si in siedint'a a VII tienuta in 9 iuniu nou a decisu directiunea in meritu; era catalogulu stipendistilor mocionieni, in care se cuprindeau mai multi stipendisti de ai asociatiunei, a esit la publicitate in 2/14 iuliu a. c. (Albina nr. 72); — si asiadu Dlu M. ori catu vei pleda Dta in meritul adeverului despre a caruia posibilitate te vedi a fi petrunsu, — din incidentulu ocasiunei binovenite, ca asiadu tare se vede a-ti impunge cost'a, macar se te imbraci in pelea lui Sextus Empiricus si se ici Albin'a chiar in arenda pe cativa timpu*), totusi nu vei poté restornu acelu

*) Unu proverb romane dice „ne pr... celu ce cerca a vorbi mai bine de cum scie.“ De acasă primim si noi complimentul ce ne si se face, fora a mai judeca daca e bunu seu reu. Am avutu patru motive in publicarea replicei dlu Martinescu. Unul spusu atunci, si daca d. G. vre se ni ie la jocu si pre noi cu orice pretiu, i vom da si cele latte motive, a nume alu doile: fiindu ca opulu altuia fie-cine lu poté judeca mai bine de catu alu seu propriu, deci an crediutu ca din acea scrieru astazi candu mai toti su pruritul de dispute, cine vre va poté invetiá (mai multa de catu din veri ce censurare) cum nu trebuie se se faca polemice (dorece ca pentru d. G. trech invetiatiu' asta fona efuptu), alu treile: se vule apriatu on. directiune a Asociatiunei romane cum de laudabilitulu ci zehu natiunale abusa se unii teneri cari parte au stare materiala parte alte stipendie si mai recurgi la Asoc. pentru ajutorie; alu patrale: de n'am fi publicat'o, nimeni ntar si garantata ca publiculu romane va si eratuitu d'a o avé in döne exemplarie. Se intempla adeca ca daca „Alb.“ nu produce veri o polemica din cuventu in cuventu, aceea apoi apare in döne exemplarie, unulu in „Gazeta Transilv.“ astulu in „Cone.“ imputandu-ni-se ciungari si ca s'a stersu „pasagiu de capetenia“ etc. etc. d. e. in iuliu am produsu o replica a sanctei sale parintelui Szilast, superior seminariului teologic de la Sain' Barbara de aci, din care — din orice tipografica — a remasunu unu pasagiu de putine ari, totu usci fors de interesu casi cele latte. In dina urmatore, era o sinta di de dominea, d. Szilasi facu pre redactorulu atenta intre locitate publica. Redactorulu care insusi pentru o indispusetimne nu potuse este aca replicu, i-a respunsu ca va cercu a casa ce simtiscesc. D. Sz. era gazdu si aduca de la sine manuscriptul, redactorulu ince cu indignatiune crestinca a respinsu imbiare ce-i facea unu preotu (asisidere crestinu) se luce in sinta di de dominea. A cerutu d. Sz. promisiunea, dar redactorulu nefindu ostasiu muscaneasca nu cunoscose promisiunile neconditiunate, si a respunsu ca a casa si in di de lucru va cere, de nu-e personalitate, se va publica. In di de lucru d. Sz. n'a mai venit era noi uitaseram pana ce o veduram si in G. Tr. si in Con. Nam coreses apoi ororea necunoscendum motivata pentru care ar meritati se se mai complete si unu alu treile esempli de replica, destulu ca in acele organe in döne, dora si avolu ord destulu odata. Din asta apoi s'a facutu unu lucru „de capetenia“, unii mai voiu se tréca de capitalu politicien. Daca nu era aci ocasiunea, neei pomemiamu de replic'a sanctei sale, ci taccam in credint'a ca omeni seriosi si cu judecata nu asculta de barbati si publice si private, ci privindu la noi drepti in fatia ne vor judeca insisi, vor confronta Albin'a cu G. Tr. ori Con. si atlandu sirole remase, se vor convinge ca acele n'u potuta ramane din tendinti, cu atat'a mai vertosu e ridiculositate a presupune tendinta politica, fiindu obiectulu eu totulu de alta natura.

ticu de aci, cum ca rostint'a (pronunciatione) unu poporu, nici atunci nu se perde din graiulu seu, candu prin impregiurari vitrege constrinsu, acelui poporu cu totulu a dieuitatu limb'a propria si a investitatu de graesce alt'a straina"); apoi o limba latina cu totulu astrala de limb'a poporului Italiei de mediloca, nu se poté intipui. In Itali'a superioara (Gallia cisalpina), in Franci'a (Gallia transalpina), in o parte a Spaniei si in Elvetia, se afla sunete intunecate, dreptu credita de la Galu-celtii, cari au locuitu in aceste tieri, fiindu ca este cunoscuta lucru in sciint'a moderna limbistica (vedi pre B. Biondelli, in opulu seu: Studii lingvistic, Milano 1857, pag. 28), cum ca pre unde a amblatu si locuitu poporu galu-celticu, pre scoló s'a stavilitu dreptu mostenire sunetele intunecate, caracteristice limbui loru; dar, nici sunetele intunecate din acestu pamanturi romane (precum le ounoscemu asta-di), nu se asemenea cu sunetele intunecate ale limbui dacu-romane, precum ne-am convinsu nu numai din studiile nostre asupra dialectelor italice, france, si retu-romane, ci precum ne am incredintati in oieptu si de la desu aci numitul marele investitatu limbistu italianu

B. Biondelli, ou care am avutu noi corespondinte literarie, si care a investitatu limb'a nostra romana de la unu Romanu din Temisior'a. In limb'a dacu-romana se afla döne sunete intunecate de natura desclinita intre sine, intidelegemu pre „a“ (b) si „a“ (A), si aceste sunete — de cari se facu partasic mai vertosu vocalele „a“ si „e“, se tragu ca unu firu rosu preste tota limb'a formandu o sistema intréga, dupa regule pusentivu intemeiate in organismul limbui; se vede ca ni au remasun mostenire de la Cimerii de origine galu-celtica de la Marea Negra, ai caror frati, precum amu vediutu mai inainte in acestu tractatu, au purcesu spre a locui la apusulu Europei, unde remasitic de ei locueseu (si sub numele de Cimri) pana in di de asta-di in Anglia, si aci anume in Scoti'a de sus (numita si Caledonia, si Albani'a), in limb'a galica, origaonica numita, resuna pana in di de asta-di o sistema de vocalu oscure cu totulu asemenea celei din limb'a dacu-romana. In gramatica galica de Christ. Wilh. Alwardt (compusa dupa graiulu locuitorilor din Scoti'a de sus) publicata in a lui Vater: Vergleichungstafeln der europäischen Stammesprachen, Halle 1822, pag. 224 legemu despre urmatori'a caracteristica a limbii galice, si adeca: In fast allen drei und mehrsilbigen Wörtern steht der Accent, selbst wenn eine oder andere der folgenden Silben lang ist, auf der ersten Silbe, ungefähr wie in

adeveru matematicu, cumea unu votu nu poate fi döue, seu cumca 12 maiu si 9 iuniu cade nainte de 2 iuliu. In urmare colegiulu directiunalu neci la impartirea stipendielor prin votisare — decumva nu vei nega si acesea — n'a potutu se decide cu partialitate in favoarea cunoscutilor meu, decumva n'a avutu acestia si calitatile recerute, neci — ne avendu alta scire din fonte siguru — din jurnale de spre stipendistii mocionieni pe anulu curinte n'a potutu ave scire.

Acesta e chiarificarea mea, carea ti-o de-dui Dlu Martinescu nu de fric'a amenintariilor Dta celor pre nepotintiose, ci chiar in interesulu adeverului innegritu de Dta.

Astfelui standu lucrul acum'a te intrebui, decumva mania nu ti-a inpaningatu ochii mintii de totulu, ore afirmatiunile mole porta intru adeveru semnulu mentiunei? si sunt insine reutacioste, precum Dta ai disu?

Vedi Dlu M. ca esti omu de p....!

In urma te miri fratorule, catu-su eu de consequentu in afirmatiunile mele voindu eu „a demestrui caus'a amovarii Dta din insiatiuna intentiunata facia cu directiunea, pe candu la cel'a laltu stipendistu asiu fi afirmatu, ca directiunea n'a avutu scire ca e stipendistu, si pentru aceea n'a fostu elu impertinente cu amovarea mea? — La ce am a-ti observa, cumea Dta, ca unulu ce-ti place a stă peptu la peptu, n'ar trebusc se aluneci ea cicariulu si se faci atatu „Saltus in demonstrando“, caci eu in nr. 92 am spusu limpede caus'a amovarii Dta, facia cu cel'a laltu stipendistu mocionianu, si caus'a amovarii Dta precum si a altor studinti mai modesti de catu Dta facia eu cei 30 de stipendisti se poté vedé apriatu pe indorsante supliciului retrasmise, era mai in generu si din diuarie s'a potutu cest'. Dta dura, prin explicarea Dta din afirmatiunile mele faci deductiune falsa, casi candu din partea directiunei pentru intentiun'a-ti insiatiune ai si fostu amovatu, ca la cel'a laltu n'a luatu directiunea in consideratiune.

Eu nu explicu afirmatiunile Dta ca se potu ciopliti din ele neconsecuintie, caci de la inceputu am avutu de lucru cu döne contradiiceri a Dta, unde de o parte dici, ca directiunea arunca sorti pe suplice, era, de alta parte ca stipendiele s'a impartit in favoarea cunoscutilor meu! dintro care assertiuni proprii credi ca Dta singuru esti silitu un'a, ca se pota sta ceea lalta, a o credo de mentiuna diurnalistica (dupa asta logica ar trebusc ca si cele maniere triviale ale dtale se se ascrise dñaristicie, dar nu dñaristi le-a comisii ci Dvostre ca particulari. Sunt dura proprietatea dtale. Si daca vrei, si ti le poti intabula, sa-o in draga voia ca nu-ti va contradice neci unu dñaristu. Red.) de si e oata de Dta.

Cu sucrea si resucirea afirmatiunilor mele nu multu te voi ajutu. Explicarea ea falsa a acelor'a nu e destoinica de a-ti castiga refugiu, ca se nu apari de deonestatoriu alu directiunei. Mi-ar placere se vedu, cum ai hohurez Dta? daca directiunea spre conservarea onorei sale

ar impoteri pre fiscalulu asociatiunei ca se ti astupe gur'a po alta cale? Candu apoi pentru vin'a-ti propria te-ar poté ajunge si acea consecuntia trista ca Ilustritatea Sa Dlu directoru primariu alu asociatiunei se ti denegi si co'a laita bucatura.

Apoi se scisi Dlu M. ca in respunsulu meu din nr. 92 nu se cuprinde visulu unui membru, ci unu adeveru consentit de intrég'a directiune a asociatiunei, si pentru care eu Dta totdeun'a potu stă peptu la peptu.

Ioane Goldisius

membru directiunalu alu asociatiunei nationale din Aradu.

Aradu, 4 sept. 1867.

Onorata Redactiune! Dlu I. Goldisius „membru directiunalu a asociatiunii nationale“ facandu in nr. 92 alu „Albinei“ o replica la corespondinti'a, ce dlu Martinescu juristu de Ordea-Mare a consacrat'o on. directiuni a asociatiunii romane de aici pentru impartirea ne-partiale a ajutoriilor menite pentru studintii lipsiti, in aberatiunea conceptualu seu literariu a aflatu de bine se se atinga si de mine, desi nu dupa nume, inse aducendu astu-feliu de date, in urmarea caror'a totu publiculu de aici scie, ca acele privescu la mine. Deci dura lasandu-mea in trebarea dreptei seu nedreptei impartiri a ajutoriilor, me incercu a me justifica in privint'a celor'a, ce d. Goldisius le-a disu despre mine. Dlu I. G. si-a formulat acus'a sa contra'mea cam in modulu urmatoriu: Unu teneru de aici, carele a absolutu studiile juridice cu ajutoriului asociatiunii, devenindu innaintatul priostulu comite supremu G. Pop'a la sfer'a de conceptu, nu numai ca n'a urmatu exemplul colegilor sei intru a se face membru alu asociatiunii, dura nu s'a „sfidit“ se atace in publicu asociatiunei si anca sub nume falsu! La acesta actua respondu urmatorele: E adeveru, ca in anulu alu 4 alu earlierii mele cu ascultatoru alu drepturilor am avutu unu ajutoriu de 60 fl. v. a. de la asociatiune; inse eu n'am capatatu ajutoriulu acesta pre langa vr'o conditiune ca aceea, ca eu a) se fi detorii se me facu membru la asociatiune; b) se me porta purure acomodatul membrilor directiunii si e) se nu fi nici etatul de o parere contraria ca ca si a asociatiunii si se nu seriu neci candu contr'a asociatiunii. Daca trebusc se subseriu unu astu-feliu de reversu pentru unu ajutoriu, care neci nu lu capatá omulu la temporulu seu, fie d. G. convinis, ca n'asuu si primiu acelui ajutoriu din thotivu, ca eu neci candu nu m'am vendutu si neci nu me voiu vine pentru bani. Am capatatu eu unu stipendiu de 100 fl. v. a. si de la ilustr'a familia de Mocioni, fara se i fie venit uci-va a minte a me provocat numai, se fiu de aele-si tendintie nobili si pareri. Dura ajutoricle, co le-am primiu pe calea „Concordie“ de prin Banatu si de prin comitatulu Zarandului de la atatia binefacator, inca se poftesc se fiu de o parere cu onorati contributiori? Daca ar merge tréba asiadu, atunci eu asiu si silitu se me prefacu unu

vocala „a“ remasa inapoi fara accentu, precum in: „caleatatura“, „strainatate“, — si acesea regula se apléca in parte si pre vocal'a „o“, care fara accentu asemenea se intuneca in sunetul numitului precum in: „semenatura“. In limb'a romana din Elveția (Rom'a) unde de la inceputul erci istorice a precumpenit elementulu galu-celticu, precum a demustrat Steub, in opulu seu intitulatu: Uiber die Urbewohner Rhatiens, München 1844, — se asta, dar numai in timpulu presentii a unor putine verbe nesce sunete intunecate, cari se vedu asemenea in limb'a dacu-romana, de ora ce inainte de finale lungi (grele) se respunde vocal'a radecinaria intunecata, era inainte de finale seurte (usior'e) se folosesc vocal'a chiara latina, care regula si in nefinitivu se exercită, precum in limb'a nostra: „a calcă“ (nefinitivu), „eu calcu“, „tu calcu“, „eki calcu“, „noi calcam“, „vor calcati“, „ei calcu“, unde in nefinitivu, si in prim'a si a dou'a persóna multor rari se respunde intunecata vocal'a radecinaria (vedi despre acesta pre A. Fuchs: Ueber die unregelmässigen Zeitwörter in den romanischen Sprachen, Berlin 1840 pag. 362).

(Va urma.)

Simeone Mangiuca,

cameleonu cu o mii de colori si omenirea cu a carei sprigina am crescutu, m'ar perde pentru totu deun'a. Domnulu meu! trebuie se sefi face deosebirea, ce este intre multiamita catra o persoana umana ca atare, si intre ceea, ce omulu o nutresce catra cineva pentru principale sale. Nu m'ai auditu Dta pre mine neci candu vorbindu reu despre binefacatorii mei de aici, candu am vorbitu despre ei ca despre privati, dar am vorbitu si voiu vorbí reu despre ei ca persoane publice, cari desbatu si intocmescu lucruri publice pe calc rea, pe calc ce duce la stricatiune! Trebuie se scifi Dta Dle G. ca prim'a comora pentru unu omu este nedependint'a sa. Dara Dta prin ieremiad'a Diale despre nemultiamirea ajutoratilor ti-vindi tendint'a d'a preface pre omulu neatarnatu sclavu, si consciint'a in servilismu, primele conditiuni pentru derimarea totale a societatii omenești.

Eca astu-feliu de contineau cu cuvintele lui I. G., si Dsa totusi nu pote uită, ca intr'o corespondinta, subseria de Luncanu, am de negatu de la adunarea asociatiunii caracterului literariu!

Caus'a, pentru carea nu m'am facutu membru la asociatiune, am espuso intr'unu articuliu adresatu „Albin'e”; insu nu fu publicatu, pentru aceea neci nu le mai amintescu nenumeratele cause, cari me abstienu d'a me face membru. Cumca nu merge tréba bine se poate vedé din neinsemnatulu numeru de membri, dupa cum se poate vedé ofiosu din „Albin'a” de ieri.

Nu facs bine Dle G. ca Dta te provoci la nemoritoriu G. Pop'a? Se fie omulu catu de mare inteleptu totusi se poate insielá amaru. S'a insielatu si G. Pop'a amaru si inca nu in mine ci chiar in Dvostre toti la olalta. De la mine foricitulu n'a acceptat mai nemicu, pentru ca s'a disu despre mine ca sum renegatu si ca eu voiu fi celu d'antaiu a me aruncá in brațele strainilor. Si totu-si cum sta cumpen'a a-di? Romanicei mari de pe atunci relatiunea a-di ofiosu, ca poporul romanu e stricatu, li trebuieose asistentia militara, si ca poporul romanu e condusu si cutrupit de idei comunistic! Eca astu-feliu e timpulu, copilul injura pre parintii sei numai ca se se intarésca in postulu seu castigatu prin o maniera rusinosa, desertandu de la una flamura si trecendu la alta pana atunci injurata si asurisita! Nu te provocă dara la G. Pop'a; dă-i pace se dorma linisitu, se nu se descepte, se veda, ce s'a alesu din lucrarea sa!

Atat'a me sentiescu indemnatu se resupundu la articululu DluI. G., recomandandu-i din parte-mi numai atat'a, ca cuvintele acesto „nu s'a sfatu” se si-le tienu Dsa, fiindu acele mai acomodabili la Dsa, care intru adeveru nu se sfiese a-si aduce nesciint'a la tergu, atacandu de nemultiamitori pre aceia, cari n'au complacerea d'a fi de o panura cu atlet'a Dsa.

I. Popoviciu.

Economia.

Tergulu de Viena.

Pretiurile negótielor sunt:

centenariulu (marge, mage)

Bumbaculu Egipitanu	90 fl.	109 fl.
" Nordamer. middl.	72.50	75 "
" Grecescu	64	66 "
" Levantinu I.	50	60 "
" Persianu	45	50 "
" Ostind. Dhol. fair	50	52.50 "
" Surate fair	44	46

Canep'a de Apatin	19.50	21.50
" Itali'a, curatite faine	65 fl.	80 fl.
" midlocia	50	60 "
" Poloni'a naturala	17	19 "
" " curatita	25	30

Inulu natural de Polonia	19	22
" Moravia natural	25	36 "
Mierea de Ungari'a naturala	18	18.50 "
" Banatu alba	—	— "
" Ungari'a galbena	18	19 "

Sementi'a de trifoiu din Stiria	cea rosia curatita	29	— 30
" lucerna italiana	"		
" francésca	"		
" ungurésca	26.00	27	
" curatita	28	29 "	

Talp'a lucrata (Pfundleder	prim.)	96	102 "
" " Corametti	89	96 "	

Pelea de bou, uda cu corne,
cea din Poloni'a de $\text{Z} 25-27$
din Ungari'a de $\text{Z} 27-28$ "
" " uscata cent. 56-60 fl.
" vaca " " 55 " 59 "
" vitielu " "
fora capetine 133 " 140 "
eu capetine 120 " 124 "
" din Poloni'a 94 " 105 "

Cleiu pontru templari celu negru 13 14
" " celu brunetu 17 19 "
" " celu galbenu 19 21

Oleulu de inu 33 33 $\frac{1}{2}$ "
" rapitia (rafinatu) — " — "
" terpentinu galitisanu 14 15 "
" rusesou 15 " "
" austriacu 19.50 20

Colofoniu. 6 $\frac{3}{4}$ " — 7

Smol'a negra 5 $\frac{1}{2}$ " 6 "

Unsōrea de cenusia din Iliri'a 18.25 18.75
" " Ungaria (alba) 16 16.50
" " (albastria 14.50 15.50

Rapiti'a din Banatu, metiulu

austriacu 5.87 "

Perulu de capra din Romania 26 fl. 28 fl.

Lan'a de ćie, cea de iérna 115, 120 "

" " " véra 110, 120 "

" mielu 190, 200 "

" ćie din Transilvani'a 115 "

" " Brail'a, Jalomiti'a 80 "

" " Roman'a mare 76 "

mica 70, 72 "

" tabaci (Garber) din Romani'a 78, — "

" ćie din Banatu, cea comuna, grósa 65, — "

" ćie din Banatu tigai'a 75, — "

" véra din Besarabi'a — — "

Unsōrea de porc 39.50, 41

Slanin'a afumata 41.25 — 42.50

Cér'a din Banatu si din Un-gari'a, cea galbena 128, — 131 —

cea nalbita 156, — 160 —

Prunele uscate, din 1865 "

Zaharulu Raffinade 31 32

" Melis 29.50 30.50

" Lompen 28.50 —

Graulu din Banatu 89 Z metiul 5.90 cr.

Ordiulu 72, " 2.90 "

Ovesulu din Ungar. 50, " — 2.05

Seulu de ćie din Romania — —

Coltianu (Knopperi) I. din 1866 17.00 18.00

" II. " 1866 15.00 16.00

Dirdie (Trentie) Unguresci, albe 10.25 10.50

" " jumetate albe 8.25 8.50

" " obele — 6 6 $\frac{1}{2}$ "

" " ordinare — 5 5.25

Temisiór'a, 21 sept. 1867.

(Reportulu de septemana a Loidului din Temisiór'a.) — Pretiurile bune ale bucatelor la incepulum septemanei curinte s'au ureatu preste celea din septemana trecuta; luni si marti se platiá graulu de 88/89 Z cu 5.10, celu de 86/89 $\frac{1}{2}$, Z cu 5 fl. fara spese transportarii. — Dara de atunci in cõce scadiura era pretiurile influintandu a supra-le referatele nefavorabile si notarile scadiute de pretiu de la piatile straine: ieri era graulu de 86/89 Z cu 4.85; pentru secar'a pe care in septemana trecuta se capeta 3 fl. 30 nu se dedes ieri mai mult de catu 3 fl. 05. Astazi incep a se imbunetati tergulu. In septemana curinte aducerea bucatelor de la tiéra era indestilitória.

Notam'u pretiurile de astazi den piatiu, pretiulu de demanetia:

Grâu, 88/89 $\frac{1}{2}$, Z cu fl. 4.80—90; 87-

89 $\frac{1}{2}$, Z fl. 4.70—4.80; 85/89 $\frac{1}{2}$, Z cu fl. 4.50

4.65 cr.; 85/89 $\frac{1}{2}$, Z cu fl. 4.35—4.45, usuare

89 $\frac{1}{2}$, Z 4 fl. 15—25 cr.—Secar'a 78/80 Z cu fl. 3.10—3.15. — Ordiulu 66/70 Z cu fl. 1.90—2.05, fiindu putiu. — Ovesulu 46/

48 Z cu fl. 1.40 si 10%.

Giula 2 sept. v. 1867.

Tergulu de tiéra s'a tienetu aici la 27 aug. v. Valóraa grauntelor s'a mai ureatu: grâulu curat cu 40 cr., celu mestecatu cu 20 cr. éra ordiulu si ovesulu cu 10 cr. v. a. la sinieu, comperandu cu pretiurile de mai nainte. —

Vite cornute si alte soiuri de vite marunte n'au fostu de felu in tergu, caci nu numai cele de la locuri indepartate ci si cele din locu au fostu opritu a se maná in tergu; nu erau permise neci la tasura (din cau'a ciunui?) ci mai multe trasuri legandu-le un'a de alta le trageau cu caii pana la locu. Caii si porcii avura treure indatinata. — Culesulu cucerudielor si a vinilor s'au inceputu; struguri, desii au suferit prin seceta, sunt frumosi si promitu vinu in abundantia. Iti'a de vinu nou costa 6 cr., mesur'a de cucerudiu 50—60 cr.

Plóia n'avuramu de la 23 iuliu v. Useatiunea este nespruta si pulbere mare. Tutunulu cu tote ca a suferit si elu se va face daca nulu va ajunge brum'a. — Timpulu e limpedit si caldu, dar noptile au mai recit; in dilele trecute avuramu niste demaneti forte recordose. — Crisiulu si fantanele sunt tare scadiute.

A.

Ara du, 21 sept.

In tergulu nostru de ieri avuramu destule bucate, dara pretiurile loru scadiura nitielu pentru ca cercarea este slabă. Partite mari de grâu trecuta cateva la curtea calei ferate de $\text{Z} 87-89$ cu 4 fl. 35—4.40. Cam vr'o 4000 meti grau de greutate diferita (83—89 $\frac{1}{4}$, Z) trecuta unulu pe altulu cu 4 fl. 10 cr. Era putieni meti de 88—80 Z abie ajunsera pretiu de 4 fl. 80 cr. Socar'a se vinea si a parte si in partite mari cu unu pretiu, adeca cu 3 fl. 5—3.15 de metiu. Ordinu era bine cercutu pentru consumare, ajungendu 2 fl. 10—15 cr. — Porumbulu (cucerudulu) nou trecera forte bine cu 2.50—60 cr. de metiu. — Avemu mare lipsa de plóia manosă.

VARIETATI.

Adunare generala. Societatea romana de lectura din Lugosiu va tienē adunarea generala in 28/16 octobre 1867.

= *Divariu* pentru celari. Literatur'a diaristica a Londrei s'a mai inmultit cu unu diariu ce se numesce „City Waiter's Provident Society's Journal” ca organu al celarilor (pe nemtia: Kellner) din Londra. In acel diariu se adveresce ca in numit'a resedinta traiesc 6000 celari regulati si 2000 de celari suplinitori, prin urmare numit'a foia are prospectu de existintia casi alte foi ce esistu pe sem'a „lucratorilor machinisti,” a „epistolariilor” s.a. a.

= *Din Varasdinu* (in Croati'a) se serie ca presedintele directiunei finantiale de cerea la 14 l. c. a emisua ordinatiunea presedintiala catra organele supuse ca acestea precum in coceperea petitiunilor asiá diregatorilor intre ele se se folosesc de limb'a germana. E de insemn